

Поуспешно производство со соодветен тип на пластеници

Пишува: дипл. инж. агр. Стојан Глигоров

Пластеничкото производство е еден од клучните фактори за раноградинарското производство во Македонија. Одржувањето на температурата во пластениците, како во летниот така и во зимскиот период, е еден од најважните фактори за успешно производство. Зголемената потрошувачка на енергија е значаен фактор во зголемените трошоци во текот на производството.

Најголем резултат во правилното одгледување е постигнат во пластеничкото производство. При одгледување на земјоделски култури под пластеници може да се издвојат повеќе предности:

- подобар и подлабок развој на кореновиот систем,
- подобар водно-воздушен режим,
- побрзо загревање на површините,
- намалување на проблемите со болести и штетници поради подобриот водно-воздушен режим,
- поголема толеранција на грешки во текот на целото производство.

Редовите во пластениците или тунелите може да бидат различни, поединечни и двојни, зависно од културата, ширината и висината на пластеникот. Бројот на растенијата, исто така, зависи од наведените услови, меѓутоа кај нас од практична гледна точка се одгледуваат најчесто со систем на едноредно одгледување. Од ова може да се заклучи дека распоредот со помал број редови во просторот е погоден за одгледување на домати и краставици, а распоредот со повеќе редови во пластеникот одговара за одгледување на пиперка.

Постојат повеќе типови на пластеници:

Ниски тунели - обично не се загреваат, а се користат повеќе за расадпроизводство. Конструкцијата им е едноставна, без додатни елементи. Овој тип на пластеник постепено ќе биде заменет со посовремени типови на пластеници.

Високи тунели - овој тип на пластеници се прави бидејќи се многу поефтини и поедноставни, а се произведува на помала површина, претсезонски без загревање. Вентилацијата обично се изведува со отворање на бочните страни.

Во пластеникот со еден кружен кров како покривач најчесто се користи полиетиленска фолија, што значи дека имаат кров во вид на лак и кога има многу снегови или дождови тие се спуштаат по страните и не може да се направи некоја поголема штета. Вентилацијата може да се направи преку отвори на вертикалните страни, а може да се примени и вентилатор. Предвиден е за вградување на систем за загревање и производство во текот на целата година.

Поголемите типови на пластеници служат за производство во текот на целата година или вегетација и во нив може да се вградат сите типови на уреди и инсталации, вентилации, системот капка по капка, оросување, замаглување и тука имаме искористување на цела површина која е целосно покриена со полиетиленско платно како основно, дуплирано, кровно, микроклиматски, поблиску до површината. За поголеми површини се користат повеќекровни пластеници и на тој начин се намалуваат загубите, се заштедува на просторот, како на конструкцијата, така и на покривката - полиетиленското платно. Исто така, поекономичен е системот за контрола и управување.

При изборот на пластеник, треба да се има предвид:

- предвидување на големината на површината за одгледување на растенијата,
- кои растителни видови ќе се одгледуваат (влијателноста на висината на пластеникот),
- инвестиционата способност,
- типот на подлоги и

За поголеми површини се користат повеќекровни пластеници и на тој начин се намалуваат загубите, се заштедува просторот, како на конструкцијата така и на покривката - полиетиленското платно. Исто така, поекономичен е и системот за контрола и управување.

Вентилација кај високи тунели

- траењето на производствената сезона со или без греење.

Висината на пластеникот се избира спрема начинот на одгледување на културата или производството. При изборот на местото каде што ќе биде поставен пластеникот треба да се внимава да бидат исполнети сите оптимални предуслови поради непречен развој на растенијата. При избор на место за заштитен простор треба да се внимава тој да биде оддалечен од извори на загадување. Треба да се внимава на конфигурацијата на теренот, нагибот, положбата, подземните води, заштитата од ветрови, како и достапноста на чиста вода. Најдобра положба на теренот за пластеник е север - југ. Пластеникот овозможува одгледување и берба на квалитетен зеленчук во текот на целата сезона, осигурува повеќекратна берба и принос во однос на производството на отворено.

Изборот на полиетиленското платно, исто така, игра голема улога во пластеничкото производство. На пример, ротослојната фолија УВ-стабилизирана има свој начин на поставување и при нејзината набавка продавачите се должни тоа да им го објаснат на земјоделците. Има различни типови на фолија коишто се разликуваат според пропусливоста на светлина, дисперзираноста на светлината, повеќеслојноста, временски гарантираниот рок на експлоатација, термофилноста (во текот на летниот период не ја пропушта топлината толку во внатрешноста, а во зимскиот период топлината ја задржува повисока за 2-3°C).

Фолијата која не оросува од внатрешната страна е, исто така, практична бидејќи тука условите за развој на габични заболувања се минимални. Капките формирани на таквата фолија под дејство на гравитацијата лизгаат по внатрешноста на површината и капката не треба да има пречки (на пример, жица, носач) бидејќи кога ќе наиде на таква пречка, таа се издвојува од површината и паѓа врз растението. Неупатените производители на зеленчук често пати ја ставаат хоризонтално и по формирањето на капката таа постепено се зголемува и на крајот паѓа врз растението така што придонесува за зголемување на појавата на разни болести.

Светлината како фактор во пластеничкото производство има голема улога и производителот треба да овозможи во пластеникот да продира што поголема светлина. Треба да се користат фолии кои пропуштаат доволно светлина бидејќи количеството и големината на приносот зависат од светлината што продира во пластеникот.

finance
central
europe

THE BEST INSURANCE COMPANY IN MACEDONIA 2004
THE BEST INSURANCE COMPANY IN MACEDONIA 2005
THE BEST INSURANCE COMPANY IN MACEDONIA 2006
THE BEST INSURANCE COMPANY IN MACEDONIA 2007
THE BEST INSURANCE COMPANY IN MACEDONIA 2008

 ВАРДАР
ОСИГУРУВАЊЕ

Член на Групацијата **triglav**

**ОСИГУРАЈ ГО СВОЈОТ КАПИТАЛ,
И ПРЕПУШТИ ГО ВО СИГУРНИ РАЦЕ!**